

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ **Л.І.Чорний**
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ 2020 року
М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»
для підготовки фахівців на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 073 Менеджмент /
074 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 07 Управління та адміністрування
за денною формою навчання**

м. Хмельницький
2020

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	3
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	3
1.2.	Лекції	3
1.3.	Семінарські заняття	5
1.4.	Самостійна робота студентів	10
1.5.	Індивідуальні завдання	12
1.6.	Підсумковий контроль	14
2.	Схема нарахування балів	17
3.	Рекомендовані джерела	19
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	22

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Тема 1. Предмет та завдання курсу «Історія української культури»	8	2	2	-	-	4	6	2	2	-	-	2
2.	Тема 2. Феномен української культури та її самобутність	10	2	2	-	-	6	12	2	2	-	-	8
3.	Тема 3. Традиційні звичаї та побут українського народу	12	2	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10
4.	Тема 4. Релігія в духовному житті українського народу	12	2	4	-	-	6	14	2	2	-	-	10
5.	Тема 5. Культура Русі-України та періоду литовсько-польського панування в Україні	12	2	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
6.	Тема 6. Культурні процеси доби національного відродження в Україні (кін. XIII – XIX ст.)	12	2	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
7.	Тема 7. Українська культура XX століття	16	4	6	-	-	6	16	2	2	-	-	12
8.	Тема 8. Українська культура новітньої доби: тенденції та перспективи	8	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Усього годин		90	16	26	-	-	48	90	10	8	-	-	72

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Предмет та завдання курсу «Історія української культури»	2
1.1.	Предмет, завдання та структура курсу «Історія української культури».	
1.2.	Сутність поняття культури, її структура, виміри, форми, види та	

1.3.	функції у суспільстві. Особливості української культури та методологія її вивчення. Проблема періодизації української культури.	
1.4.	Культурологічна думка України.	
2.	Феномен української культури та її самобутність	2
2.1.	Історико-етнографічне районування та етнографічні групи населення України.	
2.2.	Специфічні риси української ментальності.	
2.3.	Психологічні особливості українського народу.	
2.4.	Знаки і символи української етнокультури.	
3.	Традиційні звичаї та побут українського народу	2
3.1.	Звичаї та обряди українців: обрядовість річного циклу.	
3.2.	Громадський побут і звичаєвість.	
3.3.	Сім'я і родинна обрядовість.	
4.	Релігія в духовному житті українського народу	2
4.1.	Первісні релігійні вірування українців. Духовний світ слов'ян.	
4.2.	Християнізація Русі та її значення для розвитку української культури.	
4.3.	Релігійні процеси в Україні в умовах протистояння Заходу та Сходу.	
4.4.	Події в історії церков України у ХХ ст.	
4.5.	Релігійні феномени сьогодення.	
5.	Культура Русі-України та періоду литовсько-польського панування в Україні	2
5.1.	Витоки та передумови формування української культури.	
5.2.	Загальна характеристика мистецтва Київської Русі (архітектура, літописання, музика, живопис та ін.).	
5.3.	Своєрідність формування українського ренесансу.	
5.4.	Особливості українського козацького бароко (архітектура, література, музика, театр).	
6.	Культурні процеси доби національного відродження в Україні	2
6.1.	Причини, передумови та періодизація українського національного відродження.	
6.2.	Слобожанщина – центр національного відродження України. Початок національного відродження на західноукраїнських землях.	
6.3.	Зародження націоналізму. Громадівський рух. Галичина – український П'ємонт.	
7.	Українська культура ХХ століття	2
7.1.	Культурні процеси доби національної революції (1917-1921 рр.)	
7.2.	Політика українізації та її вплив на культуру.	
7.3.	Культурне піднесення 20-х років. Розстріляне відродження.	
7.4.	Шістдесятники. Рух дисидентів та боротьба за національну культуру.	
8.	Українська культура ХХ століття	2
8.1.	Специфіка формування української діаспори.	
8.2.	Збереження етнонаціональної культури українцями в діаспорі.	
8.3.	Духовна консолідація українців у діаспорі.	
8.4.	Художня культура української діаспори.	
	Усього	16

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Предмет та завдання курсу «Історія української культури»

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Сутність поняття культури її структура, виміри, форми, види та функції в суспільстві.
- 1.2. Предмет, завдання та структура курсу “Історія української культури”.
- 1.3. Особливості української культури та методологія її вивчення.
- 1.4. Культурологічна думка України.
- 1.5. Українська культура в контексті світової культури.

Аудиторна письмова робота.

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких будується засвоєння навчального матеріалу теми є: культура, матеріальна культура, духовна культура, функції культури, українська культура, світова культура, національна культура.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: обґрунтування сутності терміну "культура"; пояснення видів та форм культури; визначення сутності термінів "матеріальна культура", "духовна культура"; пояснення функцій культури (людинотворча, пізнавальна, світоглядна, комунікативна, інтегративна, регулятивна, аксіологічна, виховна та ін); пояснення проблемності етапів розвитку української культури; розкриття сутності термінів "національна культура", "світова культура".

Семінарське заняття 2

Тема 2. Феномен української культури та її самобутність

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Поняття національної культури та її особливості в Україні.
- 2.2. Специфіка української ментальності.
- 2.3. Особливості психологічних характеристик українського народу.
- 2.4. Знаки і символи української етнокультури (тризуб, прапор, калина, верба, дуб, мак, мальва, лелека, соловейко, ластівка, півень).

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами письмових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: національна культура, національна свідомість, звичай, традиція, бойки, гуцули, лемки, поліщуки, литвини, ментальність, кордоцентризм, антеїзм, соціопсихічні типи (нордійський, остійський, динарський, понтійський), герб, прапор.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: обґрунтування сутності терміну "національна свідомість"; характеристика історико-етнографічних регіонів України; пояснення сутності терміну "етнографічна група"; виділення основних етнографічних груп населення України; пояснення терміну "ментальність"; пояснення детермінант світоглядних уявлень українців; обґрунтування значення знаків і символів української культури (тризуб, прапор, верба, дуб, калина, мак, мальва, лелека, соловейко, ластівка, півень).

Семінарське заняття 3

Тема 3. Традиційні звичаї та побут українського народу

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Звичаї та обряди українців: обрядовість річного циклу.
- 3.2. Особливості народних знань.
- 3.3. Сімейна та родинна обрядовість (обряди пов'язані з народженням та смертю людини; весільні обряди).
- 3.4. Традиційне звичаєве право українців.
- 3.5. Специфіка сучасного культурного контексту в його структуруванні довкола теми пам'яті.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: звичай, традиція, обряд, родильні обряди, поховальні обряди, звичаєве право.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: пояснення ролі релігії в житті українського народу; обґрунтування сутності термінів "обряд", "звичай", "традиція"; характеристика традиційних весняних звичаїв українців, осінніх звичаїв українців, зимових звичаїв українців, літніх звичаїв українців; пояснення специфіки народних знань українців; розкриття ключових аспектів сімейної та родинної обрядовості українців; пояснення традиційного звичаєвого права українців; обґрунтування тези : традиції та обряди українців сучасний культурний контекст.

Семінарське заняття 4

Тема 4 Релігія в духовному житті українського народу

Питання для усного опитування та дискусії.

- 4.1. Первісні релігійні вірування українців. Духовний світ слов'ян.
- 4.2. Християнізація Русі та її значення для розвитку української культури.
- 4.3. Релігійні процеси в Україні в умовах протистояння Заходу та Сходу.
- 4.3.1. Берестейська церковна унія, утворення української греко-католицької церкви.
- 4.3.2. Реформи Петра Могили. Боротьба за Київську митрополію

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: первісні вірування, політеїзм, язичництво, християнізація, християнство, протестантизм, католицизм, греко-католицька церква, полемічна література, релігійні реформи.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: пояснення первісних релігійних вірувань українців; обґрунтування значення християнізації Русі для розвитку української культури; пояснення специфіки релігійних процесів в Україні в умовах протистояння Заходу та Сходу; характеристика причин, передумов та наслідків Берестейської унії; пояснення суті реформ Петра Могили.

Семінарське заняття 5

Тема 4 Релігія в духовному житті українського народу

Питання для усного опитування та дискусії.

- 5.1. Суперечливі процеси у політиці радянської України щодо релігії та церкви.
- 5.1.1. Утворення української автокефальної православної церкви.
- 5.1.2. Ліквідація греко-католицької церкви в Україні та її наслідки.

5.2. Релігійне різноманіття сьогодення України.

5.2.1. Православ'я.

5.2.2. Католицизм.

5.2.3. Протестантизм.

5.2.4. Іслам, буддизм та новітні течії.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: автокефальна церква, греко-католицька церква, православ'я, католицизм, протестантизм, іслам, буддизм, новітні течії.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: пояснення ключових подій в історії церков в Україні у XX столітті; характеристика релігійного різноманіття сучасної України.

Семінарське заняття 6

Тема 5. Культура Русі-України та періоду литовсько-польського панування в Україні.

Питання для усного опитування та дискусії.

6.1. Проблема праісторії та витоків української культури. Трипільська культура.

6.2. Загальна характеристика мистецтва Київської Русі (архітектура, література, літописання, музика, живопис та ін.).

6.3. Інкорпорація українських земель до складу Литви та Польщі: культурні втрати та здобутки.

6.4. Особливості українського ренесансу (Ю.Дрогобич, С. Оріховський, П. Русин).

6.5. Рух братств як культурний феномен.

6.6. Берестейська унія та її вплив на культурні процеси в Україні.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: Трипільська культура, солярний культ, культура мальованої кераміки, "звіриний стиль", християнізація, волхви, скрипторії, оригінальна література, перекладна література, билини, братства, братські школи, друкарство, ренесанс, унія, еліта, полемічна література.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: пояснення витоків української культури; обґрунтування ролі Трипільської цивілізації в формуванні культури українського етносу; розкриття мистецьких традицій скіфів і сарматів; пояснення специфіки культури давніх слов'ян; пояснення феномену християнізації Русі-України як потужного засобу цивілізаційної трансформації; характеристика літератури та науки, писемності та освіти українців княжої доби; розкриття особливостей мистецтва і архітектури княжої доби; обґрунтування особливостей культури України часів литовсько-польського панування; пояснення особливостей українського ренесансу; розкриття сутності терміну "полемічна література"; характеристика братського руху центру консолідації сил по відродженню української культури;

Семінарське заняття 7

Тема 5. Культура Русі-України та періоду литовсько-польського панування в Україні.

Питання для усного опитування та дискусії.

7.1. Києво-Могилянська колегія - провідний український освітній центр XVII століття.

7.2. Поява козацтва та його значення для розвитку української культури.

7.3. Передумови, причини розвитку бароко в Україні. Особливості українського бароко (високе, середнє, низове).

7.3.1. Бароко в літературі, музиці, театрі.

7.3.2. Бароко в архітектурі.

7.3.3. Життя і творчість Г.С. Сковороди як явище української барокової культури.

7.4. Феномен української народної картини «Козак Мамай».

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: Києво-Могилянська колегія.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: пояснення ролі та значення Києво-Могилянської колегія для розвитку української культури; пояснення феномену козацтва та його значення для розвитку української культури; розкриття передумов та причин розвитку бароко в Україні; характеристика особливостей творчості Г. С. Сковороди; пояснення сутності та змісту феномену Феномен української народної картини «Козак Мамай».

Семінарське заняття 8

Тема 6. Культурні процеси доби національного відродження в Україні

Питання для усного опитування та дискусії.

8.1. Причини, передумови та періодизація українського національного відродження.

8.2. Феномени національного відродження початку XIX століття (Харківський університет, Київський університет, Товариство галицьких греко-католицьких священників, будителі, «Руська трійця»).

8.3. Діяльність Кирило-Мефодіївського товариства.

8.4. Т.Г. Шевченко і становлення нової української культури.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: романтизм, Товариство галицьких греко-католицьких священників, «Руська трійця», будителі.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: обґрунтування причин, передумов та періодизації українського національного відродження; характеристика основних феноменів національного відродження початку XIX століття; пояснення ключових моментів діяльності Кирило-Мефодіївського товариства; обґрунтування ролі Т.Г. Шевченка в становленні нової української культури.

Семінарське заняття 9

Тема 6. Культурні процеси доби національного відродження в Україні

Питання для усного опитування та дискусії.

9.1. Громадівський рух. Зародження націоналізму.

9.2. Галичина – український П'ємонт.

9.3. Вплив реалізму на розвиток українського мистецтва (література, театр, музика, живопис).

9.4. Традиція та модерн в українській культурі кінця XIX - початку XX ст.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: громадівський рух, недільні школи, націоналізм, Братство тарасівців, реалізм, модерн.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: обґрунтування основних видів діяльності громадівського руху; розкриття сутності тези: Галичина – український П'ємонт; визначення характерних особливостей впливу реалізму на розвиток українського мистецтва; пояснення особливостей функціонування традиції та модерну в українській культурі XIX - початку XX ст.

Семінарське заняття 10

Тема 7. Українська культура XX століття

Питання для усного опитування та дискусії.

- 10.1. Культурні процеси доби національної революції (1917-1921рр.).
- 10.2. Українізація. Національне відродження 20-х років XX століття.
- 10.3. Процеси в українській культурі в 30-х роках XX століття - розстріляне відродження.
- 10.4. Суперечливість культурних процесів в Україні кін.40 – кін.50 рр.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: українізація, освітня компанія «лікнеп», коренізація, розстріляне відродження, “лісенківщина”, “жданівщина”, безрідний космополітизм, відлига, десталінізація.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: пояснення сутності українського авангарду; визначення характерних рис культурних процесів доби національної революції (1917-1921рр.); обґрунтування особливостей процесів національного відродження 20-х років XX століття; пояснення сутності, причин та наслідків розстріляного відродження; обґрунтування суперечливості культурних процесів в Україні кін. 40-кін.50 рр.

Семінарське заняття 11

Тема 7. Українська культура XX століття

- 11.1. Епоха шістдесятників.
- 11.2. Рух дисидентів та боротьба за національну культуру.
- 11.3. Культурні процеси 70-80 рр. XX століття. Перебудова.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: шістдесятники, перебудова, демократизація.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: характеристика епохи шістдесятництва та руху дисидентів; пояснення особливостей культурних процесів 70-80рр. XX століття; специфіка культури доби перебудови.

Семінарське заняття 12

Тема 7. Українська культура XX століття

Питання для усного опитування та дискусії.

- 12.1. Специфіка формування української діаспори.
- 12.2. Збереження етнонаціональної культури українцями в діаспорі.
- 12.3. Духовна консолідація українців у діаспорі.
- 12.4. Художня культура української діаспори.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: діаспора, перебудова, демократизація.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: пояснення специфіки формування української діаспори; обґрунтування факторів збереження етнонаціональної культури українцями в діаспорі; розкриття феноменів духовної консолідації українців у діаспорі; пояснення особливостей художньої культури української діаспори.

Семінарське заняття 13

Тема 8. Українська культура новітньої доби: тенденції та перспективи

Питання для усного опитування та дискусії.

13. 1. Зміст, провідні напрямки і проблеми українського національно-духовного становлення сучасності.
- 13.2. Носії та творці української культури та їх роль в державотворенні.
13. 3. Видатні діячі сучасної української культури та їх здобутки.
- 13.3. 1. Література.
- 13.3.2. Музика.
- 13.3.3. Мистецтво.
- 13.3.4. Наука.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: видатні діячі сучасної культури, субкультура, духовність.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: пояснення змісту, провідних напрямків і проблем українського національно-духовного становлення сучасності ; пояснення сутності понять «носії» та «творець» культури. обґрунтування здобутків видатних діячів сучасної української культури в літературі, науці, мистецтві, музиці; розкриття особливостей духовного життя сучасного українського суспільства

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Предмет та завдання курсу «Історія української культури»

Завдання 1.

1. Проаналізувати теорії походження культури.
2. Описати ключові особливості української національної культури.

Завдання 2.

Підготувати повідомлення на тему "Українська національна культура".

Питання для самоконтролю

- Проаналізуйте теорії походження культури.
- Дайте тлумачення сутності терміну «культура».
- Охарактеризуйте основні особливості української національної культури.
- Дайте тлумачення сутності терміну «національна культура».
- Дайте тлумачення сутності терміну «світова культура».

Тема 2. Феномен української культури та її самобутність

Завдання 1.

1. Описати ключові детермінанти світоглядних уявлень українців.
2. Проаналізувати найбільш поширенні тлумачення українських символів - тризуба, прапора.
3. Дати коротку характеристику особливостей ментальності українців.

Завдання 2.

Підготувати кросворд з 25 термінів на тему "Символи української культури".

Питання для самоконтролю.

- Розкрийте особливості світоглядних уявлень українців.
- Поясніть найбільш поширенні тлумачення українських символів – тризуба та прапора.
- Дайте коротку характеристику ментальності українців.

Тема 3. Традиційні звичаї та побут українського народу

Завдання 1.

1. Дати коротку характеристику українському народному образотворчому мистецтву.
2. Описати основні типи українського національного вбрання.
3. Виділити характерні риси українського традиційного житла (загальний вигляд, матеріал і спосіб будівництва).

Завдання 2.

Підготувати 20 тестових питання на тему «Традиційне українське житло».

Питання для самоконтролю.

- Назвіть основні типи українського національного вбрання.
- Опишіть у загальних рисах характерні особливості українського народного образотворчого мистецтва.
- Визначте базові характеристики українського традиційного житла.

Тема 4 Релігія в духовному житті українського народу

Завдання 1.

1. Дати коротку характеристику ролі релігії в житті українців.
2. Описати ключові проблеми міжконфесійних відносин в сучасній Україні.

Завдання 2.

Підготувати повідомлення на тему «Релігійне різноманіття сучасної України»

Питання для самоконтролю.

- Назвіть основні релігійні течії сучасної України.
- Опишіть у загальних рисах ключові проблеми міжконфесійного життя українців.

Тема 5. Культура Русі-України та періоду литовсько-польського панування в Україні

Завдання 1.

1. Обґрунтувати принципи формування соціальної структури та політичної влади у добу Русі – України.
2. Дати загальну характеристику мистецтва Русі (архітектура, літописання, музика, живопис).
3. Дослідити процес поширення гуманістичних та реформаційних ідей в Україні.
4. Пояснити особливості українського барокового театру.

Завдання 2.

Підготувати міні-реферат в якому розкрити суть полемічної літератури.

Питання для самоконтролю.

- Наведіть приклади оригінальної та перекладної літератури.
- Розкрийте специфіку архітектури Русі – України.

- Розкрийте сутність процесу поширення гуманістичних та реформаційних ідей в Україні.
- Поясніть особливості українського барокового театру.

Тема 6. Культурні процеси доби національного відродження в Україні

Завдання 1.

1. Дослідити вплив ідей романтизму на українську культуру.
2. Проаналізувати ключові фактори, що посприяли руйнуванню традиційного українського села. (промисловий переворот, урбанізація).
3. Визначити основні тенденції побутування традиції та модерну в українській культурі кінця XIX - початку XX ст.

Завдання 2.

Підготувати 25 тестових питань на тему "Культурні процеси доби національного відродження в Україні".

Питання для самоконтролю.

- Охарактеризуйте вплив ідей романтизму на українську культуру.
- Проаналізуйте ключові фактори, що посприяли руйнуванню традиційного українського села.
- Визначте основні тенденції побутування традиції та модерну в українській культурі кінця XIX - початку XX ст.

Тема 7. Українська культура XX століття

Завдання 1.

1. Проаналізувати процес створення української вищої школи та Української Академії Наук.
2. Описати основні здобутки українських науковців: Д.Багалія, А.Кримського, С.Смаль-Стоцького, В.Вернадського, М.Туган-Барановського.
3. Дати коротку характеристику розвитку культури України під час Другої світової війни.

Завдання 2.

Підготувати кросворд з 20 термінів на тему «Українська культура XX століття».

Питання для самоконтролю.

- Проаналізуйте процес створення української вищої школи та Української Академії Наук.
- Опишіть основні здобутки українських науковців: Д.Багалія, А.Кримського, С.Смаль-Стоцького, В.Вернадського, М.Туган-Барановського.
- Дайте коротку характеристику розвитку культури України під час Другої світової війни.

Тема 8. Українська культура новітньої доби: тенденції та перспективи

Завдання 1.

1. Виділити основні риси постмодерності української культури.
2. Дати короткі характеристики видатних діячів сучасної української культури.

Завдання 2.

Підготуйте 20 тестових питань на тему «Українське письменство кін. XX - поч. XXI століть»

Питання для самоконтролю.

- Виділіть основні риси постмодерності української культури.
- Назвіть видатних діячів сучасної української культури.

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання

обирається студентом на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів

Реферат, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності). У вступі розкривається місце обраної теми в курсі адміністративного права та нормативне забезпечення теми. В основній частині розкривається суть обраної теми та аналізуються існуючі проблеми. В кінці реферату підводяться короткі підсумки викладеного дослідження.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [4, с.7].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – від 10 до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Темі рефератів

1. Архітектура та образотворче мистецтво доби Русі -України.
2. Українська культура ХІУ-ХУІ ст. та її здобутки,
3. Початок книгодрукування в Україні.
4. Церковна та культурно-просвітницька діяльність П. Могили.
5. Козацькі літописи - визначна пам'ятка духовної культури України.
6. Козацьке бароко та його характерні риси.
7. Діяльність братських шкіл в Україні.
8. Києво-Могилянська академія - провідний осередок духовної культури українського народу: історія і сучасність.
9. Феномен Г. С. Сковороди.
10. Іван Франко - видатний діяч української культури.
11. Творчий внесок Лесі Українки у духовну культуру українського народу.
12. Культурний феномен «Руської трійці».
13. М. Грушевський та національно-культурне відродження в Україні кінця ХІХ - початку ХХ ст.
14. Микола Лисенко - визначний діяч музичної культури України.
15. Культурно-просвітницька діяльність Наукового Товариства ім. Т. Г. Шевченка.
16. Українізація в 1920-х рр. та її значення для культурного розвитку України.
17. «Розстріляне відродження» 20-30-х років ХХ ст.
18. Творчість Миколи Хвильового.
19. Олександр Довженко - основоположник українського кіномистецтва.
20. Лесь Курбас корифей українського театрального мистецтва 20-х років ХХ ст.
21. Наукові теорії В. Вернадського.
22. Феномен народної картини «Козак Мамай».
23. Козак Мамай – етносимвол українців.
24. Історичні типи і форми української сім'ї.
25. Сімейні обряди та звичаї українців.
26. Народний календар українців.
27. Особливості морально-етичних стосунків в українській громаді.
28. Хліборобські обряди та трудові традиції українців.
29. Культурні здобутки української діаспори.
30. Церковне життя і духовно-релігійний пошук українського суспільства у ХХ столітті.
31. Духовна культура трипільців.

32. Слов'янська міфологія як феномен культури.
33. Дохристиянська культура України-Русі.
34. Літературні пам'ятки Київської Русі, їх історичне значення.
35. Реформаторські рухи в Україні.
36. Пересопницьке Євангеліє: від створення до сьогодення.
37. Берестейська унія: історія і сучасність.
38. Острозька школа, колегіум, академія: історія та сучасність.
39. Замкова культура України.
40. Національно-визвольна революція 1648-1676 рр. та її вплив на розвиток української культури.
41. Особливості розвитку культури на українських землях за часів Гетьманщини.
42. Мовна політика Російської імперії у XIX ст.
43. Золота доба українського театру (80-90-ті рр. XIX ст.).
44. Український музично-драматичний театр XIX ст.
45. Провідні майстри жанрової і монументальної скульптури XIX ст.
46. І. П. Котляревський - визначний діяч української культури.
47. Т. Г. Шевченко та розбудова української культури в XIX ст.
48. Ідеї українського відродження в діяльності Кирило - Мефодіївського товариства.
49. Ідеї національно-культурного відродження у творчості Олександра Потебні.
50. М.П. Драгоманов і національно-культурне відродження в Україні другої половини XIX ст.
51. Українська греко-католицька церква та національно- культурне відродження в Галичині.
52. Наслідки сталінської репресивної політики щодо української національної культури.
53. Політика німецько-фашистських окупантів щодо Православної церкви в Україні.
54. С. Людкевич – визначний діяч музикальної культури України.
55. Розвиток освіти та науки під час десталінізації.
56. Процеси русифікації в 1950-1980-х рр. як загальнокультурний феномен.
57. Життєвий та творчий шлях українського поета Василя Симоненка.
58. Кіномистецтво України 1970-80-х років.
59. Постмодернізм в українській літературі.
60. Іван Марчук: творчий шлях визнаного українського генія.
61. Юрій Андрухович: найяскравіший представник українського постмодернізму.
62. Творчість Сергія Жадана – поєднання джазу у слові, літературного есе та звичайної історії сучасної людини.
63. Сучасна українська вишивка: код національної культури.
64. Знаки і символи української етнокультури.
65. Релігійне різноманіття сучасної України.
66. Православ'я України у XXI столітті.
67. Проблеми міжконфесійного співжиття у сучасній Україні.
68. Соціальне служіння релігійних течій в Україні.
69. Знакові події культурного життя України XXI століття.
70. Знакові постаті культурного життя України XXI століття.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку з використанням тестових технологій.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Традиційно прийнято вважати, що одним з перших термін “культура” використав відомий римський оратор:

2. Зазначена функція культури зводиться до передачі історичного досвіду поколінь через механізм культурної спадкоємності та формування на цій основі різноманітних способів і типів спілкування між людьми:
3. О. Шпенглер вважав, що культура є абсолютно замкнутим, унікальним організмом. Пройшовши час виникнення, найбільших досягнень, інтелектуальних вершин, зрештою, занепадає. Тривалість такого циклу за Шпенглером
4. Виберіть форми культури:
5. Сукупність предметів, пристроїв, споруд, тобто штучно створений людиною предметний світ це:
6. Історико-етнографічне районування України передбачає її поділ на три великі регіони:
7. На сьогодні з упевненістю можемо говорити про п'ять етнографічних груп у складі українського народу:
8. Ментальність це:
9. На основі психологічних характеристик українців виділяють їх чотири соціопсихічних типи:
10. Виділяють такі функції культури:
11. Л. Морган запропонував періодизацію історично-культурного процесу, так у розвитку суспільства він вирізняє три періоди:
12. А. Тойнбі вважав, що окрема цивілізація проходить фази:
13. Перше філософсько-світоглядне опрацювання цілісної концепції історії української культури від найдавніших часів й до кінця XIX ст. зроблено відомим українським науковцем:
14. Почуття причетності до рідного народу, глибинне усвідомлення його життєвих інтересів це:
15. Історико-етнографічні райони: Волинь, Поділля, Прикарпаття, Гуцульщина, Бойківщина, Лемківщина, Закарпаття відносяться до:
16. Основними факторами, які спричинили появу етнографічних груп у складі українців вважаються:
17. Сукупність стійких духовних цінностей, навичок, звичок, стереотипів поведінки, символів і способу мислення, яка відображає уявлення етнічної спільності людей про навколишній світ це:
18. «Кордоцентризм» українця це:
19. Тризуб як герб УНР було ухвалено 25 лютого 1918 року у Коростені. Його графічне оформлення здійснив український маляр, архітектор, графік:
20. У відповідності до усталених українських сільських порядків старостою у селі міг стати чоловік:
21. «Оце, щоб ти пам'ятав, що тебе бито, щоб знав, де межу проведено!» цей вислів стосується:
22. В Україні у сфері звичаєвого права існувало так зване «жіноче право», За яким за жінкою закріплювались:
23. В Україні існували звичаї пов'язані з народженням дитини. Вважалося, що для того щоб дитина була здоровою її ручку мали перев'язати ниткою певного кольору а саме:
24. За українськими звичаями особам кумів надавалося особливого значення, оскільки вони:
25. Обряд під назвою «злити на руки» був поширений майже по всій Правобережній Україні і відносився він до:
26. Традиція справляти «тризну» відноситься до:
27. Народна педагогіка українців передбачала залучення дітей до посиленої фізичної праці, так «своїм пастухом» вважалася дитина, якій виповнилось:
28. Український народний календар називають:

29. Основними традиційними мірами довжини в українців були:
30. Прикрашений васильками і калиною різдвяний сніп це не тільки символ достатку але і уособлення пам'яті про наших предків, традиційно в Україні його називають:
31. Своєрідним містком від зимового до весняного обрядового циклу є день:
32. Уранці на Новий рік (14 січня) ходили по хатах:
33. Увечері під Новий рік (13 січня) молодь ходила:
34. Обрядові пісні під назвою «гаївки», «ягілки», «гагілки» відносяться до:
35. Завершувався весняний обрядовий цикл важливим церковним святом
36. В Україні повсюдно існували повір'я про чудодійні зела, які розцвітають тільки одиний раз на рік – у ніч на:
37. Звичай «завивати бороду» відноситься до:
38. Антеїзм українця це:
39. У писемних джерелах початку нашої ери слов'яни згадуються під назвою:
40. Язичництво – це:
41. В основі язичництва лежало обоження:
42. Християнізація Русі-України сприяла:
43. Скрипторії це:
44. Найвідомішими центрами літописання часів Київської-Русі були:
45. Із встановленням ранньо-феодальної держави – Київської Русі формується певний тип забудови міст, що мав тричастинну систему:
46. У добу Київської Русі були поширені такі види мистецтва:
47. Першою друкованою книгою українського автора була:
48. Традиційно процес українського національного відродження поділяють на три етапи:
49. «Порядок шкільний»(1586 р.) - один з найстаріших європейських статутів був створений у:
50. Першим українським вищим навчальним закладом була:
51. Києво-Могилянська колегія була створена у:
52. В історії П. Могила уславився не тільки як прогресивний православний митрополит, але і як відомий теоретик-богослов. Його перу належать:
53. Острозька Біблія – перше повне видання церковнослов'янською мовою, була надрукована у 1581 році:
54. Першою точно датованою друкованою книгою України став:
55. Полемічна література викликана:
56. Відомими православними полемістами були:
57. Центром архітектурного ренесансу в Україні вважають місто:
58. Найвизначнішим зразком ренесансної рукописної української книги є :
59. Провідними жанрами мистецтва доби Ренесансу в Україні були:
60. Виділіть ключові особливості українського бароко:
61. Найбільш знаковими козацькими літописами вважають:
62. Характерними жанрами українського літературного бароко були:
63. Інтермедія це:
64. Він вчився одночасно з Моцартом, його ім'я було занесене на «золоту дошку» Болонської академії:
65. Відомими архітекторами доби бароко в Україні були:
66. Український живопис доби бароко розвивався у трьох видах:
67. Особливістю українського бароко є ктиторийський портрет це:
68. До плеяди харківських романтиків відносимо:
69. Головною ідеєю Кирило-Мефодіївського братства була:
70. Програмними документами Кирило-Мефодіївського братства були:
71. Центральною постаттю духовного відродження України ХІХ століття був:
72. Видання «Кобзаря» Т. Шевченка датовано:

73. Ідеологом хлопоманства був:
74. У 1861 році утворилася «Громада» у Києві. До неї належали В. Антонович, П. Чубинський, Т. Рильський та ін. Головною діяльністю громадівців було:
75. У 1873 році з ініціативи київської «Громади» було засноване українське наукове товариство під офіційною назвою:
76. Яскравою сторінкою в музичній культурі України XIX століття була творчість:
77. Феномен «Руської трійці» полягає у:
78. Феномен «Руської трійці» полягає у:
79. Початок національному пробудженню на західноукраїнських землях поклали:
80. Першою політичною організацією в Галичині стала Головна Руська Рада з ініціативи якої відбувся перший з'їзд діячів української культури:
81. Основою діяльності «Просвіт» було:
82. Добродійними та добродійними справами в галузі української культури на зламі XIX-XX ст. уславилися:
83. Першою політичною організацією, що стояла на засадах самостійності України та української культури було:
84. Заслугою уряду гетьмана Павла Скоропадського в культурній сфері вважається:
85. У 1922 році Лесь Курбас створює експериментальний «театр дії» під назвою:
86. У 1958 році на всесвітній виставці в Брюсселі фільм О. Довженка було включено до почесного списку дванадцяти кращих фільмів світу всіх часів і народів, йдеться про фільм:
87. Провідним напрямком в архітектурі у 20-30 рр. XX століття в Україні був:
88. Починаючи з 30 рр. XX ст. культурні процеси в Україні уніфікувались методу:
89. Відомими іменами сучасного театрального мистецтва в Україні є:
90. Літературний процес сьогодення представляють:

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Він вчився одночасно з Моцартом, його ім'я було занесене на «золоту дошку» Болонської академії:
М. Березовський
Д. Бортнянський
М. Лисенко
А. Ведель
2. Відомими архітекторами доби бароко в Україні були:
Г. Григорович-Барський
С. Ковнір
В. Городецький
М. Урбанік
3. Український живопис доби бароко розвивався у трьох видах:
Монументально-настінний
Станковий іконопис
Парадний портрет
Пейзаж
Натюрморт

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

	самостійну роботу									
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	4								4
	Усього балів									20

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Висоцький О. Ю. Історія української культури : навчальний посібник / О. Ю. Висоцький – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. – 130 с.
2. Історія української культури : підручник / В. О. Лозовой, Л. В. Анучина, О. А. Стасевська, О. В. Уманець ; за ред. В. О. Лозового. - Х. : Право, 2013.-368 с.
3. Історія світової та української культури : підручник. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
4. Кордон М. В. Історія української культури : навчальний посібник / М. В. Кордон. – Львів : Магнолія, 2006. – 336 с.
5. Культура українського народу : навчальний посібник / [В. М. Русанівський, Г. Д. Вервес, М. В. Гончаренко та ін.]. – К., 1994. – 344 с.
6. Павлова О. Я. Історія української культури : навчальний посібник / О. Я. Павлова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
7. Шейко В. М. Історія української культури : навч. посібник / В.М. Шейко, В. Я. Білоцерківський. – 5-те вид., стер. – К. : Знання, 2013. – 271 с.

Тема 2.

1. Бичко А. К. Українська ментальність. Джерела становлення [Текст] : монографія / А. К. Бичко (Неліпович). - Київ : Освіта України, 2014. – 195 с.
2. Бондаренко Г. Українська етнокультура в контексті глобалізаційних викликів. – К.: ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України, 2014. – 226.
3. Етнографія України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / ред. С. А. Макарчук. - 2-ге вид., перероб. та доп.. - Л. : Світ, 2004.. - 520 с.
4. Лозко Г. С. Українське народознавство [Текст] / Г. С. Лозко. - Вид. 3-тє, доп. та перероб. - К. : АртЕк, 2006. - 472 с
5. Макарчук С. А. Етнічна історія України [Текст] : навчальний посібник / С.А. Макарчук. – К. : Знання, 2008. - 474 с.
6. Рубан А.О. Риси та структурні компоненти української ментальності // Нова парадигма: Журнал наукових праць / Гол. ред. В.П.Бех. - Вип.49. – К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2005. – С.24-34.
7. Рубан А.О. Соціально-філософський аналіз українського національного характеру // Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди: Науково-теоретичний збірник. - Вип.4. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – С. 337-347.
8. Словник символів культури України : навчальний посібник / [В.П.Коцура; О.І.Потапенко, М.К.Дмитренко]. – Київ : Міленіум, 2002. – 198 с.
9. Стражний Олександр. Український менталітет: ілюзії – міфи – реальність. Видання друге. К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2017. – 456 с.

Тема 3

1. Артюх Л. Звичаї українців у народному календарі. / Л. Артюх– К., 2012 . – 224 с.

- Вовк Федір Студії з української етнографії та антропології : нова редакція. — Харків :
 2. Видавець Савчук О. О., 2015. — 464 с.
 Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. / Олекса Воропай. — Мюнхен.
 3. : Українське видавництво, 1958 . — 455 с.
4. Іваннікова Л. Курочкін О. Проводи : поминання спочилих / Л. Ваннікова , О. Курочкін [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ethnography.org.ua/content/provody-romupannya-sprochulyh>
 Іваннікова Л. Зустріч весни в Українців : звичаї та обряди / Л. Іваннікова[Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ethnography.org.ua/content/zustrich-vesny-v-ukrayinciv-zvychayi-ta-obryady>
5. Етнографія України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / ред. С. А. Макаручук. - 2-ге вид., перероб. та доп.. - Л. : Світ, 2004.. - 520 с.
7. Курочкін О.В. Святковий рік українців (від давнини до сучасності). — Біла Церква : Видавець Олександр Пшонківський. — 2014. — 385 с.
8. Нарис української культури / Упорядники З. О. Діденко та В. І. Горбатюк. — Хмельницький : Поділля, 1992. — 112 с.
9. Пономарьов А. П. Українська етнографія [Текст] : курс лекцій: Навч.посібник для студ.вищих навч. закладів / А. П. Пономарьов. - К. : Либідь, 1994. - 317 с.
 Стішова, Н. С. Українські календарні свята осіннього циклу : монографія / Наталія
10. Стішова ; [голов ред. Г. Скрипник] ; НАН України, ІМФЕ. - Київ, 2017. - 240 с.
 Українська минувшина : Ілюстрований етнографічний довідник / [А. П. Пономарьов,
11. Л. Ф. Артюх, Т. В. Косміна та ін.]. — К. : Либідь, 1993. — 256 с.
 Ярещенко А. П. Під чаром рідної землі : посібник з українознавства / А. П. Ярещенко.
12. — Харків : Прапор, 2007. — 344 с.

Тема 4.

1. Висоцький О. Ю. Історія української культури : навчальний посібник / О. Ю. Висоцький — Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. — 130 с.
 Історія української культури : підручник / В. О. Лозовой, Л. В. Анучина,
2. О. А. Стасевська, О. В. Уманець ; за ред. В. О. Лозового. - Х. : Право, 2013.-368 с.
 Історія української культури / за заг. ред. І Крип'якевича. — 2-ге вид. К. : Либідь, 1999. — 656 с.
3. Історія української культури [Текст] : навч. посіб. / [В. П. Мельник та ін.] ; за ред. проф. В. П. Мельника, М. В. Кашуби і А. В. Яртиса ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філософ.-т. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. - 480 с.
4. Історія світової та української культури : підручник. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
5. Кордон М. В. Історія української культури : навчальний посібник / М. В. Кордон. — Львів : Магнолія, 2006. — 336 с.
6. Культура українського народу : навчальний посібник / [В. М. Русанівський, Г. Д. Вервес, М. В. Гончаренко та ін.]. — К., 1994. — 344 с.
7. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу [Текст] / І. Огієнко. - Репр. відтворення вид. 1918 р. - К. : Абрис, 1991. - 272 с.
8. Павлова О. Я. Історія української культури : навчальний посібник / О. Я. Павлова. — К. : Центр учбової літератури, 2012. — 368 с.
9. Релігієзнавство: навчальний посібник / [Наук. ред.. Д. В. Брильов; відп. За вип. О. В. Лісовий, С. О. Лихота]. — К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2018. — 328 с.
10. Степовик Д. Церква і українське суспільство у ХІХ столітті (Боротьба українських християн за свою самобутність у ХІХ ст.) - Київ: Дніпро, 2016. - 136 с.
11. Шейко В. М. Історія української культури : навч. посібник / В.М. Шейко, В. Я. Білоцерківський. — 5-те вид., стер. — К. : Знання, 2013. — 271 с.

Тема 5.

1. Бушак С. Історико-мистецькі передумови формування композиційного канону української народної картини "Козак Мамай" [Електронний ресурс] / С. Бушак // Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки. - 2009. - Вип. 2. - С. 159-169.
2. Бурдо Н. Б. Трипільська культура: спогади про золотий вік / Н.Б. Бурдо, М. Ю. Відейко. – Х. : Фоліо, 2007. – 413 с.
3. Висоцький О. Ю. Історія української культури : навчальний посібник / О. Ю. Висоцький – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. – 130 с.
4. Історія української культури : підручник / В. О. Лозовой, Л. В. Анучина, О. А. Стасевська, О. В. Уманець ; за ред. В. О. Лозового. - Х. : Право, 2013.-368 с.
5. Історія української культури / за заг. ред. І Крип'якевича. – 2-ге вид. К. : Либідь, 1999. – 656 с.
6. Історія української культури [Текст] : навч. посіб. / [В. П. Мельник та ін.] ; за ред. проф. В. П. Мельника, М. В. Кашуби і А. В. Яртися ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філософ.-т. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. - 480 с.
7. Історія світової та української культури : підручник. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
8. Історія української культури / голов. ред. М. Жулинський. – К. : Наук. думка, 2011. – Т. 5. – кн. 1. Українська культура ХХ – початку ХХІ століть. – 863 с.
9. Історія української культури / голов. ред. М. Жулинський. – К. : Наук. думка, 2011. – Т. 5, кн. 2 : Українська культура ХХ – початку ХХІ століть. – 1032 с.
10. Кордон М. В. Історія української культури : навчальний посібник / М. В. Кордон. – Львів : Магнолія, 2006. – 336 с.
11. Культура українського народу : навчальний посібник / [В. М. Русанівський, Г. Д. Вервес, М. В. Гончаренко та ін.]. – К., 1994. – 344 с.
12. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу [Текст] / І. Огієнко. - Репр. відтворення вид. 1918 р. - К. : Абрис, 1991. - 272 с.
13. Павлова О. Я. Історія української культури : навчальний посібник / О. Я. Павлова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
14. Пономаренко Б. Візитна картка самобутності / Б. Пономаренко // Українська культура. – Київ: Видавництво Міністерства культури і туризму України, 2009. – №2 (989). – С.48.
15. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.: —АртЕксл, 1999. – 728 с.
16. Шейко В. М. Історія української культури : навч. посібник / В.М. Шейко, В. Я. Білоцерківський. – 5-те вид., стер. – К. : Знання, 2013. – 271 с.

Тема 6.

1. Висоцький О. Ю. Історія української культури : навчальний посібник / О. Ю. Висоцький – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. – 130 с.
2. Історія української культури : підручник / В. О. Лозовой, Л. В. Анучина, О. А. Стасевська, О. В. Уманець ; за ред. В. О. Лозового. - Х. : Право, 2013.-368 с.
3. Історія української культури / за заг. ред. І Крип'якевича. – 2-ге вид. К. : Либідь, 1999. – 656 с.
4. Історія української культури [Текст] : навч. посіб. / [В. П. Мельник та ін.] ; за ред. проф. В. П. Мельника, М. В. Кашуби і А. В. Яртися ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філософ.-т. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. - 480 с.
5. Історія світової та української культури : підручник. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
6. Кордон М. В. Історія української культури : навчальний посібник / М. В. Кордон. – Львів : Магнолія, 2006. – 336 с.

7. Культура українського народу : навчальний посібник / [В. М. Русанівський, Г. Д Вервес, М. В. Гончаренко та ін.]. – К., 1994. – 344 с.
8. Павлова О. Я. Історія української культури : навчальний посібник / О. Я. Павлова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
9. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.: —АртЕкп, 1999. – 728 с.
10. Шейко В. М. Історія української культури : навч. посібник / В.М. Шейко, В. Я. Білоцерківський. – 5-те вид., стер. – К. : Знання, 2013. – 271 с.

Тема 7.

1. Висоцький О. Ю. Історія української культури : навчальний посібник / О. Ю. Висоцький – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. – 130 с.
2. Гучко Г. І. Феномен шістдесятництва як вияв української ідентичності [Електронний ресурс] / Г. І. Гучко // Вісник Львівського університету. Серія : Філософські науки. - 2013. - Вип. 16. - С. 177-185. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_philos_2013_16_22
3. Історія української культури : підручник / В. О. Лозовой, Л. В. Анучина, О. А. Стасевська, О. В. Уманець ; за ред. В. О. Лозового. - Х. : Право, 2013.-368 с.
4. Історія української культури [Текст] : навч. посіб. / [В. П. Мельник та ін.] ; за ред. проф. В. П. Мельника, М. В. Кашуби і А. В. Яртися ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філол. ф-т. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. - 480 с.
5. Історія світової та української культури : підручник. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
6. Кордон М. В. Історія української культури : навчальний посібник / М. В. Кордон. – Львів : Магнолія, 2006. – 336 с.
7. Павлова О. Я. Історія української культури : навчальний посібник / О. Я. Павлова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
8. Україна радянська. Ілюзії та катастрофи "комуністичного раю" / Заг. ред. Г. Єфіменка; Авт. кол.: Єфіменко Г., Примаченко Я., Юркова О. – Х., 2017. – 352 с.
9. Шейко В. М. Історія української культури : навч. посібник / В.М. Шейко, В. Я. Білоцерківський. – 5-те вид., стер. – К. : Знання, 2013. – 271 с.

Тема 8.

1. Енциклопедія історії України. Т. 1. А - В / ред.: В. А. Смолій; Ін-т історії України НАН України. - К. : Наук. думка, 2005. - 686 с. - укр.
2. Євтух В.Б. Закордонне українство : Навч. посіб. / В. Б. Євтух, В. П. Трощинський, А. А. Попок; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Центр сучас. сусп-ва. - К. : ВІК, 2005. - 307 с.
3. Зінченко Ю. Українська політична еміграція в Європі між двома світовими війнами в особах і постаттях / Ю. Зінченко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. - 2004. - Вип. 13. - С. 80-91.
4. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-1980-х років. 2-ге вид., випр. і доповн. – К.: ТОВ "Видавництво "Кліо"", 2019. – 248 с

3.1. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://mincult.kmu.gov.ua/cont>
2. <http://izbornyk.org.ua/>
3. <http://ethnography.org.ua/>
4. <http://www.etnolog.org.ua/>
5. <http://history.org.ua/uk>

Розробник навчально-методичних матеріалів:

викладач дисципліни – доцент кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання, кандидат філософських наук

_____ Н. С. Куліш

7 лютого 2020 року

Схвалено кафедрою філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання

10 лютого 2020 року, протокол № 7.

Завідувач кафедри _____ Л.А.Виговський
_____ 2020 року

Декан факультету управління та економіки

_____ Т. В. Терещенко
_____ 2020 року

Погоджено методичною радою університету _____ 2020 року,
протокол № _____.

Голова методичної ради _____ І. Б. Ковтун
_____ 2020 року

Обліковий

обсяг

–

1,15

ум.др.арк.

